

Rapport hovedprosjekt - år 3

1.01.22 – 31.12.22

Inkl. sluttrapport

GRØNN OG SØMLØS MOBILITET

14. desember 2022

Kort oppsummert - år 3

Hafjellbussen Lokal (internbuss) og Hafjellbussen Transfer (mellom Lillehammer stasjon og boenhet) har vært operative gjennom hele vinteren 2022. Grunnet Korona tiltak kom ikke den lokale bestillingsbussen ordentlig igang før i februar. Antall passasjerer tok seg opp for hver helg og i påskeuka var tilbudet godt benyttet. Bustilbudene er godt mottatt blant fritidsboligeiere, og erfaringen tilsier at transferbussen i stor grad er med på å erstatte bil nr. 2 for fritidsboligeiere, og være et godt tilbud til turister uten egen bil.

I sommersesongen ble en variant av Hafjellbussen Lokal testet ut mellom hotellene/overnattingsstedene og attraksjoner som Hunderfossen Eventyrpark, Lilleputthammer Familiepark og Hafjell Bike Park. Dessverre ble ikke tilbudet så godt benyttet, men vi gjorde oss noen nyttige erfaringer. Peer Gynt bussen var også en pilot sommeren 2022 hvor ny bestillings- og betalingsløsning ble testet.

Gjennom sommeren har el-sykkel utleie (Lillehammer Bysykkel) blitt videreført av Stasjonen Kafe i samarbeid med Hafjell Sommer.

Det er/vil bli produsert 5 korte filmer for å synliggjøre mulighetene for grønne reiser i regionen.

Målsettinger i hovedprosjektet

Hovedmål

- Legge til rette for **transportløsninger for morgendagens reisende** - en ny generasjon miljøbevisste forbrukere hvor mange ikke eier egen bil. Tilrettelegge for mer fleksible transportløsninger innen skidestinasjonene. Finne løsninger for «the last mile».
- Kommunisere muligheter og inspirere til valg av grønne transportløsninger. Synliggjøre **grønne reiser** til/fra og internt i vår region.

Beskrivelse av gjennomførte tiltak i prosjektperioden

HA1 Prosjektledelse

Prosjektleder har jobbet med piloter for nye transportløsninger gjennom samarbeid med aktuelle aktører. Det har vært samarbeid med andre prosjekter og nettverk gjennom prosjektperioden. Ulike forretningsmodeller i samarbeid med transporttilbydere har vært forsøkt.

HA2 Konkretisere og iverksette nye transportløsninger på kort og lang sikt for regionen

Det har vært iverksatt 4 konkrete piloter gjennom prosjektperioden; Sjusjøbussen, Hafjellbussen, Lillehammer Bysykkel og Peer Gynt bussen. Tre av pilotene er videreført over i driftsfase og er operative transportløsninger etter prosjektperioden.

TILTAK	HVA ER GJENNOMFØRT?	RESULTAT
<p>Testpiloter for internttransport på Sjusjøen</p>	<p>Sjusjøbussen: Pilottest for bestillingsløsning er gjennomført vinter 2020 med minibuss på biogass fra operatøren Minibuss 24-7. App for bestilling og betaling ble utviklet av GoMobile (selskap eid av VY). På grunn av usikkerhet rundt Korona tiltak ble ikke transporttilbudet videreført vinteren 2021.</p> <p>Høsten 2021 ble det gjennomført ny mobiliseringsrunde hos næringsaktørene for å styrke eierskapet til Sjusjøbussen, men når velforeninger, grunneiere og de største næringsaktørene ikke viser tilstrekkelig interesse og vilje til å bidra med midler og ressurser, var det ikke forsvarlig å fortsette testpiloten på Sjusjøen. Formålet var å etablere en bærekraftig forretningsmodell for videre drift hvor tilbudet kan stå på egne bein. Uten bred interesse i pilotarbeidet vil det være utfordrende å lykkes med en videreføring etter testfasen.</p>	<p>Pilottesten har gitt god innsikt i operativ drift og digitale bestillingsplattformer for mobilitetsløsninger. Denne kunnskapen har verdifull overføringsverdi til andre destinasjoner i regionen.</p>
<p>Testpiloter for internttransport og transfer i Hafjell</p>	<p>Hafjellbussen Lokal: Pilottest for bestillingsløsning ble iverksatt vinter 2020, videreført deler av vintersesongen 2021 og gjennomført vinteren 2022. App for bestilling og betaling er utviklet av GoMobile (selskap eid av VY).</p> <p>Grunnet Korona-situasjonen ble gjennomføringen og antall passasjerer begrenset i 2020 og 2021. Fra vinter 2022 har tilbudet vært operativt fredager, lørdager og søndager, samt alle dager i jul, vinterferie og påske. Operatør av tilbudet er Hafjell Transport.</p> <p>Antall passasjerer i løpet av sesongen var 1152, og det ble foretatt ca. 1500 nedlastinger av appen (vedlegg 1).</p> <p>Hafjellbussen Transfer: Pilottest for «last mile» løsninger med bestillingstransport fra Lillehammer stasjon til adresse i Hafjell. Tilbudet ble lansert vinteren 2021 i samarbeid med Alpinco og Hafjells bookingplattform ble benyttet. Tilbudet fortsatte vinteren 2022 med bestillingsløsning i «Helt frem» appen (sammen med Hafjellbussen Lokal).</p> <p>Tjenesten ble vinteren 2022 operert av Lillehammer Taxisentral, og vil fra vinter 2023 opereres av Hafjell Transport, og utvides med henting på Hunderfossen Stasjon.</p> <p>Antall passasjerer i løpet av sesongen 2022 var 325 (vedlegg 1).</p>	<p>Hafjellbussen Lokal og Transfer videreføres i 2023</p>

	<p>Hafjellbussen Sommer:</p> <p>I sommersesongen 2022 ønsket vi å teste et shuttlebuss tilbud til besøkende i Hunderfossen/Hafjell for å redusere internttransport og parkeringsutfordringer. Hafjellbussen Lokal ble satt opp mellom overnattingsstedene og attraksjoner som Hunderfossen Eventyrpark, Lilleputthammer Familiepark og Hafjell Bike Park. Tilbudet ble finansiert av reiselivsaktørene. Dessverre ble ikke tilbudet så godt benyttet, men vi gjorde oss noen nyttige erfaringer. Noe av grunnen var færre besøkende i destinasjonen enn årene før (med Korona) og derfor ikke mangel på parkeringsmuligheter.</p>	
Bidlingsløsninger med utgangspunkt i knutepunkt for tog.	<p>Det har blitt gjennomført møter med VY, Lillehammer kommune og Ringebu kommune vedr. muligheter for utnyttelse av kommunens el-biler i bidlingsløsninger. Kommunene har per idag ikke nok tilgjengelige biler til dette formålet, men kan være aktuelt på sikt.</p> <p>Vi har testet ut bidlingstjenesten Otto. Bilene finnes flere steder i Innlandet og eies ofte av borettslag, men deles til alle som ønsker å bruke bilen via appen. Denne løsningen som flere aktører kan tilby har vi kommunisert om til både kommuner og fylkeskommunen. Fylket har hatt intern gjennomgang av bilparken, og ser muligheter for å få en delingsløsning der bilene kan brukes av befolkningen etter arbeidstid.</p> <p>Også nabobil har mange biler tilgjengelig for deling i regionen, men dette er deling mellom privatpersoner og allerede eksisterende biler.</p> <p>Linker til ulike nettsider for bidling: https://www.moveabout.no/slik-fungerer-det https://fleks.no/blogg/vil-ikke-eie-bil-igjen https://otto.no/ www.nabobil.no www.hyre.no</p>	Erfaringer relatert til eksisterende bidlingstjenester.
Skitog/ pakker med grønne transportløsninger	<p>Det har blitt gjennomført flere møter med VY/FjordTours i samarbeid med Alpinco. Tekniske utfordringer og Korona tiltak gjorde at det ikke endte med utarbeidelse av salgbare skipakker.</p> <p>Det er gjennomført møter med GoFjords og SJ, og koblet direktekontakt med Alpinco, Hunderfossen og Peer Gynt. Resultatet er gjenåpning av togstopp i Kvitfjell og profilering av skitog med SJ fra vinteren 2023.</p>	Skitog med SJ fra vinter 2023
El-sykler tilgjengelig for	Det er etablert el-sykkel utleie i samarbeid med Lillehammer kommune, Stasjonen Kafe og Hafjell	Har utviklet forretningsmodell

<p>tilreisende og lokalbefolkning.</p>	<p>Sommer. Dette tilbudet drives videre av Stasjonen Kafe i samarbeid med Hafjell Sommer. Utleie er gjennom app fra Sharebike.</p> <p>Det er etablert egen webside for Lillehammer Bysykkel https://lillehammerbysykkel.no/</p> <p>Det er etablert landingssider hos Visit Lillehammer og Hafjell Sommer;</p> <p>https://www.lillehammer.com/opplevelser/lillehammer-bysykkel-el-sykkel-utleie-p5459243</p> <p>https://www.hafjell.no/sommer/el-sykkel-i-lillehammer</p> <p>Det har vært aktiv dialog med el-sykkel prosjektet i regi av Gudbrandsdalsvegen hvor Dølabike er etablert i Ringebu og på Vinstra.</p>	<p>som videreføres av Stasjonen Kafe i samarbeid med Hafjell Sommer.</p>
<p>Hop on – hop off for sommergjester i Lillehammer og Hafjell.</p>	<p>Plan ble utarbeidet i samarbeid med Innlandstrafikk til sommer 2020. Reiselivsaktører var positive til tiltaket, men grunnet Korona situasjonen ble ikke tiltaket gjennomført. Hafjellbussen Sommer ble istedet testet sommeren 2022.</p>	

HA3 Transportløsninger som kombinerer behov for innbyggere tilknyttet knutepunkt

- Et samarbeid med Skåppå, Innlandstrafikk, Sintef og Ikomm ble etablert i 2020, og det ble søkt midler gjennom Grønn plattform med formål å forske videre på bærekraftig transport og mobilitet i distriktene. Søknaden ble dessverre ikke innvilget, men det var mye læring og kompetanseutveksling gjennom samarbeidet.
- Det ble gjennomført sykkeltilbud for studenter på HINN våren 2021, og el-sykler har vært leid ut til bedrifter gjennom vinteren 2021.

HA4 Bestillingsløsninger

- **Peer Gynt bussen**
Vi ønsket å teste bestillings- og betalingsløsninger i forbindelse med transport for arrangement, og sommeren 2022 ble «Helt Frem» appen testet for Peer Gynt bussen. Det var Trønderbilene som opererte rutetilbudet, og kjørte ut fra passasjerlister generert fra bestillings- og betalingsplattformen. Peer Gynt AS vil videreføre bruken av løsningen i 2023.
- Gjennom Hafjellbussen, Sjusjøbussen og Lillehammer Bysykel har vi fått testet ulike bestillings- og betalingsløsninger, og gjort nyttige erfaringer. Dessverre er det ikke noe godt sømløst tilbud i forbindelse med mobilitet enda. Her er man prisgitt hva de store transportaktørene utvikler og tar eierskap til. Entur kan synliggjøre alle mobilitetstilbud, men en betalingsløsning for bestillingstransport er ikke utviklet enda. Per dags dato er VY usikre på om de skal satse videre på «Helt Frem» løsningen som vi har tatt i bruk.

HA5 Etablere kommunikasjonskanaler og innhold

TILTAK	HVA ER GJENNOMFØRT
Informasjon/inspirasjon om transporttilbud og grønne reisevalg	<p>På lillehammer.com;</p> <p>https://www.lillehammer.com/om-regionen/transport/Buss/bestillingsbuss-pa-hafjell</p> <p>https://www.lillehammer.com/om-regionen/transport</p> <p>https://lillehammerbysykel.no/</p> <p>Nye filmer om grønne reisevalg produseres i januar 2023.</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Budskap 1:</i> Det har aldri være enklere å reise kollektivt på ferie.• <i>Budskap 2:</i> Reis med buss på skitur i vinter. Kjøpt og enkelt.• <i>Budskap 3:</i> Så lett er det å booke Hafjell-bussen i Helt Frem appen.
Kommunikasjon mot media/andre underveis i	<ul style="list-style-type: none">• Øyermagasinet og Sjusjøposten – vinter 2020• Hyttemagasinet - vinter 2020 og 2021• Bilag til DN august 2021

<p>prosjektet for å skape synlighet og entusiasme.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Innslag på NRK Østnytt <p>https://www.gd.no/de-jobber-for-at-hytteeierne-i-framtida-skal-kunne-reise-til-fjells-uten-egen-bil/s/5-93-3050</p> <p>https://www.gd.no/nytt-busstilbud-skal-fa-hyttefolk-til-a-sette-igjen-bilen-hjemme/s/5-18-1035333</p> <p>https://www.dagsavisen.no/nyheter/innenriks/setter-inn-hyttebuss-for-bil-1.1635442</p> <p>https://www.gd.no/lillehammer/turisme/visit-lillehammer/setter-opp-skitog-til-gudbrandsdalen-et-tilbud-til-svensker-med-flyskam/s/5-18-913608</p> <p>https://www.gd.no/sier-opp-parkeringsplassene-og-gir-de-ansatte-busskort-i-stedet/s/5-18-984126</p> <p>https://www.gd.no/i-hele-sommer-kan-du-leie-elsykkel-i-lillehammer-via-en-app-lillehammer-er-en-by-for-elsykler-ikke-vanlige-sykler/s/5-18-1139505</p> <p>https://www.gd.no/tester-skyttelbuss-i-hafjell-ikke-alle-kan-kjore-egen-bil/s/5-18-1509334</p>
<p>Synliggjøre «grønne reiser» på lillehammer.com med tilhørende kanaler.</p>	<p>https://blogg.lillehammer.com/magiske-skiturer-fra-fjell-til-fjell/</p> <p>https://blogg.lillehammer.com/reis-gront-gjennom-gudbrandsdalen-sommer</p> <p>https://blogg.lillehammer.com/reis-gront-pa-ski ferie/</p> <p>https://blogg.lillehammer.com/reis-gront-pa-skitur/</p>

HA6 Økt fokus på mobilitet inn i arealplanene i kommunene

Presentasjoner om prosjektet er avholdt på;

- Fritidsboligkonferansen - mars 2019
- Klimakonferansen - 27. november 2019
- Verdiskapningskonferansen i Midt-Gudbrandsdal - 12. desember 2020
- Snowballkonferansen - 3. mars 2020
- Miljødirektoratet Webinar 27. april 2020
- Konferanse «Den smarte grønne dalen» - 3. juni 2021
- Sintef og Innlandstrafikk samling - 14. oktober 2021

Suksesskriterier og utfordringer

Suksesskriteriene for prosjektet har vært at vi har fokusert på å gjennomføre konkrete pilottester som har vært synlig for næringsaktørene og det offentlige. Basert på kunnskap gjennom undersøkelser og workshops i forprosjektet inngikk vi samarbeid med destinasjoner hvor det var et engasjement for å få til nye løsninger.

Transportpilotene har skapt arbeidsplasser for transportoperatørene som har gjennomført tjenestene, og vil skape flere arbeidsplasser i de neste årene når tilbudene blir bedre etablert. Prosjektet var grunnen til at Øyer kommune ble koblet på i en søknad til Digitaliseringsdirektoratet som resulterte i Entré Øyer, et prosjekt som skal jobbe videre med mobilitetsløsninger i Hafjell i et lengre perspektiv.

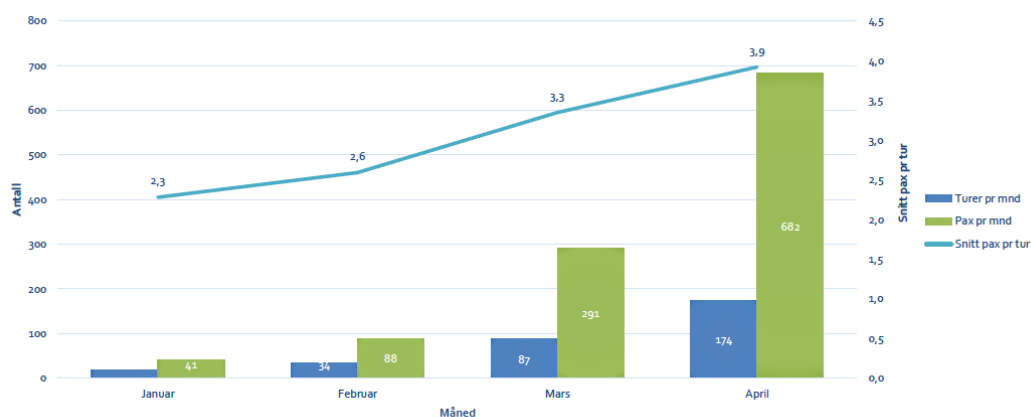
Vår største utfordring underveis var Korona pandemien som medførte at pilottestene ble svært begrenset i omfang i 2020 og 2021. Dette har også medført at mobilitetsløsninger til de store transportaktørene som VY og SJ også har blitt redusert eller lagt ned. Tross utfordrende tider klarte vi å holde engasjementet oppe hos næringsaktørene og få de med på utprøving av nye løsninger.

En annen utfordring var samarbeidet med Innlandstrafikk. Vi hadde håpet at flere løsninger kunne blitt videreført av det fylkeskommunale selskapet, men grunnet nedprioritering og utfordrende økonomisk situasjon hadde de liten kapasitet til å prioritere ressurser til samarbeid om framtidige mobilitetsløsninger.

Vedlegg 1

Hafjellbussen Lokal - vinter 2022

Turer og passasjerer pr måned

Hafjellbussen Transfer - vinter 2022

